

Nepārtikas mazumtirdzniecība

Publicēts: 13.09.2020.

Mazumtirgotāju godīgas sadarbības principi ar pārtikas preču piegādātājiem ir noteikti [Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likumā](#).

Normas būtība

Mazumtirgotājam, kam ir būtiska ietekme nepārtikas preču tirdzniecībā, ir aizliegts:

tiešā vai netiešā veidā prasīt, lai piegādātājs maksā vai citādi atlīdzina par līguma slēgšanu, ja vien maksājumi nav attaisnojami ar to, ka līgums tiek slēgts ar jaunu piegādātāju, kuru nepieciešams īpaši izvērtēt

tiešā vai netiešā veidā prasīt, lai piegādātājs maksā par preču atrašanos mazumtirdzniecības vietā, tai skaitā par preču izvietošanu veikalu plauktos, izņemot gadījumu, kad mazumtirgotājs ar piegādātāju noslēguši rakstveida vienošanos, ka tiks maksāts par preču papildu izkārtojumu speciālās vietās

prasīt, lai piegādātājs kompensē ar jaunu veikalu iekārtošanu vai veco veikalu atjaunināšanu saistītās mazumtirgotāja izmaksas, tostarp prasīt veikt netaisnīgus un nepamatotus maksājumus par preču piegādi jaunatveramai mazumtirdzniecības vietai

prasīt, lai piegādātājs pieņem atpakaļ nepārdotās preces, izņemot nekvalitatīvas preces un jaunas, patērētājiem nezināmas preces, kuru piegādes vai tās apjoma palielinājuma iniciators ir bijis piegādātājs

noteikt netaisnīgas un nepamatotas sankcijas par līguma noteikumu pārkāpumu

noteikt netaisnīgus un nepamatoti garus termiņus norēķiniem par piegādātajām precēm

Mazumtirgotājs ar būtisku ietekmi nepārtikas preču tirdzniecībā — saimnieciskās darbības veicējs vai vairāki saimnieciskās darbības veicēji, kas, ņemot vērā savu iepirkuma varu pietiekami ilgā laikposmā un piegādātāju atkarību konkrētajā tirgū, spēj tieši vai netieši piemērot vai uzspiest piegādātājiem netaisnīgus un nepamatotus noteikumus, nosacījumus vai maksājumus un var kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci mazumtirdzniecībā jebkurā konkrētajā nepārtikas preču tirgū Latvijas teritorijā.

Termiņi pārkāpuma izpētei Konkurences padomē

≤ 6 mēneši no lietas ierosināšanas dienas

≤ 1 gads no lietas ierosināšanas dienas - ja objektīvu iemeslu dēļ sešos mēnešos lēmumu pieņemt nevar

≤ 2gadi no lietas ierosināšanas dienas - ja lietā nepieciešama ilgstoša faktu konstatācija.

Naudas sods

līdz 0,2% no mazumtirgotāja pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma (bet ne mazāk kā 70 eiro)

piespiedu nauda līdz 2% no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma - ja mazumtirgotājs nepilda iestādes noteiktos tiesiskos pienākumus (bet ne mazāk kā 70 euro par katru kalendāra dienu, līdz mazumtirgotājs izpilda savu tiesisko pienākumu)

Kārtība, kādā aprēķināms sods, noteikts Ministru kabineta noteikumos "[Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences](#)

[likuma 11. panta pirmajā daļā, 13. un 14.¹ pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8. pantā paredzētajiem pārkāpumiem](#)".

Līdz 2017.gada 1.janvārim Konkurences padome par šā likuma pārkāpumu, ja tas izdarīts pirmo reizi, ir tiesīga piemērot mazumtirgotājam naudas sodu līdz 0,05 % no tā neto apgrozījuma pēdējā pārskata gadā, bet ne mazāku kā 70 eiro. Šī norma neattiecas uz mazumtirgotāju, kurš ar kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas spriedumu, kas stāties spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, atzīts par vainīgu Konkurences likuma 13.panta otrās daļas (redakcijā, kura bija spēkā līdz 2015.gada 31.decembrim) pārkāpumā.

Konkurences padomes lēmuma pārsūdzēšana

Lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Administratīvās apgabaltiesas spriedumu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentam.

Procesa dalībnieku tiesības un pienākumi

Procesa dalībniekam ir tiesības:

- iesniegt pierādījumus, sniegt paskaidrojumus
- ierosināt, lai Konkurences padome sniedzamajai informācijai nosaka [ierobežotas pieejamības informācijas statusu](#)
- normatīvajos aktos noteiktā kārtībā iepazīties ar lietas materiāliem, izteikt savu viedokli
- pārsūdzēt Konkurences padomes lēmumus

Procesa dalībniekam ir pienākums:

- Konkurences padomes noteiktajā termiņā, apjomā un veidā sniegt pieprasīto informāciju (arī komercnoslēpumu saturošu informāciju)
- iesniegt pierādījumus, kas ir viņa rīcībā, un paziņot Konkurences padomei par faktiem, kas viņam ir zināmi un konkrētajā lietā varētu būt būtiski

Par personas rīcībā esošas informācijas nesniegšanu Konkurences padomei pēc tās pieprasījuma noteiktā termiņā un apjomā, par nepatiesas informācijas sniegšanu, kā arī par Konkurences padomes lēmumu vai amatpersonu likumīgo prasību nepildīšanu ir [paredzēta administratīvā atbildība](#).

 [Vadlīnijas par NMPAL piemērošanu](#)

 [Atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem](#)

Ziņot par pārkāpumu

[Skatīt vairāk](#)